genoeg visie

Bert Rorije en Sjaak Vink
zijn lid van Total Branding Collectief Het Stormt. Total Branding is een integrale merkaanpak, waarbij (bedrijfs)strategische en organisatorische vraagstukken, HRM-problematiek, marketingcommunicatie en innovatie geïntegreerd worden aangepakt. Het doel: veranderingen bij organisaties op gang helpen. In mei verscheen hun boek: Verkoop je ziel. Authenticiteit als basis voor succes.

Gemak kan ook tegen ons gaan werken, misschien moeten we wel stappen terugstappen en passen op de plaatsen maken. En of we dan verder of dichter bij ons bed komen, moet de toekomst uitwijzen.

Wanneer kwam gemak in zwang? Wanneer werd het belangrijk ons steeds minder in te spannen? Wanneer ontworstelden wij ons stapje voor stapje aan het bijbelse gebod, dat we in het zweet ons aanschijns ons brood moesten verdienen? Waarschijnlijk begon het gemak aan zijn gestage opmars tijdens de industriële revolutie en de komst van de stoommachine. Want vanaf die tijd werd ons steeds meer werk uit handen genomen en was gemak in begin slechts weggelegd voor een elite. In de loop van de tijd kwamen er steeds grotere groepen, die zich steeds meer gemak konden veroorloven. Er werden fabrieken opgericht en de massaproductie kwam op gang. De gloeilamp, telefoon, stofzuiger en wasmachine werden uitgevonden. Allemaal apparaten die het leven een stuk gemakkelijker maakten. Met de komst van auto's, treinen en vliegtuigen werd reizen eenvoudiger. Radio, televisie, computer en internet zorgden dat het steeds makkelijker werd om overal informatie vandaan te halen. Steeds meer uitvindingen werden gedaan. En er werd ons steeds meer werk uit handen genomen. We kregen steeds meer gemak op allerlei terreinen. Maar ondertussen kregen we het, paradoxaal genoeg, steeds drukker. Het leven werd steeds ingewikkelder. Gemak werd noodzaak, zo vonden wij. Zo hebben we bijna geen tijd meer om aandacht te geven aan onze dierbaren. Voor hen te koken. We gaan uit eten, of kopen kant-en-klaarmaaltijden of ander gemaksvoedsel. In VS schijnen huizen en appartementen te zijn, waar de keuken al helemaal ontbreekt. We hebben vaak geen tijd meer om zelf nog boodschappen te doen en laten ze daarom maar door de supermarkt bezorgen. We hebben zelfs nog amper tijd onze kinderen op te voeden of de hond uit te laten en dus kwamen er voor- en naschoolse opvang, komen er steeds meer crèches en au-pairs en maken we steeds vaker gebruik van de hondenuitlaatservice.

stapje terug

Waar eindigt gemak en begint gemakzucht? Welk gemak is noodzakelijk en wanneer maken we ons er wel erg makkelijk van af? Welke gemak heeft ons leven verrijkt en waar kunnen we gemakkelijk afstand van doen? Welk gemak hebben we nooit gewild, maar werd ons door de tijdgeest opgedrongen? Steeds meer mensen beginnen zich dit soort vragen te stellen. Steeds meer mensen hebben behoefte aan soberheid. Aan minder. Een stapje terug. Er zijn inmiddels grote groepen, niet alleen in Nederland, maar in de hele westerse wereld, die vinden dat het zo niet langer kan. Dat we tegen grenzen aan lopen. Dat alles wel erg gemakkelijk ging de afgelopen tijd. Te gemakkelijk. De noodzaak naar minder voelt bijna als een bevrijding. Mensen verlangen terug naar de tijden van weleer, toen het leven meer inspanning vergde. Maar naast dit romantische beeld, is herbezinning een harde noodzaak geworden. We zijn met te veel van onze soort en gebruiken te veel van wat onze planeet te bieden heeft. Tot die conclusie kwam de Club van Rome eind jaren zestig van de vorige eeuw. En de vele crisissen die deze jonge eeuw al op zijn naam heeft staan, bewijzen het gelijk en de vooruitziende geest van de wetenschappers van toen. Dat we een milieu-, voedsel-,

olie-, grondstoffen- en kredietcrisis zouden krijgen, wanneer we de zaken niet compleet anders zouden aanpakken, was te voorzien en lag in de toekomst besloten. Gemak dient de mens niet meer. Het begint tegen ons te werken. Alle gemakken hebben ons lui, hebberig, vadsig, ongezond, eenzaam, egoïstisch en bepaald niet gelukkiger gemaakt.

wezenlijk gemak

We gaan kiezen. Welk gemak is wezenlijk voor onze kwaliteit van leven en welke kunnen we missen? Welk gemak levert ons belangrijke tijdswinst op, en welke is er slechts op gericht ons ego te strelen of ons minderwaardigheidscomplex te onderdrukken? Welk gemak helpt ons ons leven te verrijken en welke dient geen ander doel dan ons te onderscheiden van anderen die het ietsje minder hebben? Het is onmiskenbaar: we zijn begonnen aan het herijken van onze lifestyle.
Het maakt de tijd waarin we nu leven tot een bijzondere tijd. We zijn getuige van een fenomeen dat zich waarschijnlijk nog nooit in de geschiedenis heeft voortgedaan. We hebben voor het eerst in de westerse wereld genoeg. Voor het eerst is een grote massa in staat te beslissen of ze alles wel wil. Of ze alles wel moet aanschaffen wat aangeboden wordt. We kunnen kiezen. En we kunnen zelfs delen. Zonder zelf tekort te komen. Egoïsme is voor het eerst in de geschiedenis voor grote groepen mensen geen voorwaarde meer om te overleven. We kunnen het ons vandaag de dag permitteren nee te zeggen. We kunnen het ons permitteren anderen mee te laten delen in onze welvaart. We kunnen een stap terug doen zonder dat ons leven minder waard wordt. Steeds meer mensen beginnen zelfs te beseffen dat een stapje terug, ons leven alleen maar zal verrijken. We raken er langzaam maar zeker van doordrongen, dat gemak niet vóór, maar tégen ons is gaan werken. Inspanning is schijnbaar belangrijk voor de menselijke soort. Met wat meer inspanning hebben we ook minder last van allerlei welvaartsaandoeningen als hart- en vaatziekten, suikerziekte en obesitas. Met onze hang naar soberheid kunnen we de wereld vanzelf wat rechtvaardiger maken. De grondstoffen wat eerlijker verdelen. De rest van de wereld laten delen in onze welvaart.

De ver-van-mijn-bed-show bestaat niet meer. Onze stad is onze buurt geworden, ons land onze stad en de aarde ons land. Alles hangt met alles samen in de wereld van nu. Een probleem in het ene deel van de wereld heeft automatisch gevolgen in het andere. Daar zijn we de afgelopen crisissen met z'n allen flink van doordrongen geraakt. Door alleen voor onszelf te zorgen kunnen we de enorme problemen waar de wereld mee worstelt, allang niet meer aan. Dat besef begint steeds manifester te worden. Men speelt zelfs met de gedachte dat we supranationale en zelfs mondiale afspraken zullen moeten maken om de enorme problemen te lijf te kunnen. Zoals milieuwetten waar alle landen zich aan moeten houden of handelsafspraken die voor de hele wereld gelden en een supranationale financiële toezichthouder, die de grote internationaal opererende banken controleert. Want niet alleen redden mensen het in de tegenwoordig toekomende tijd niet meer in hun eentje, dat geldt ook voor landen, en zelfs voor werelddelen. Niemand kan zich meer onttrekken aan de problemen van nu. Alleen met elkaar zijn we in staat de problemen het hoofd te bieden. Alleen met elkaar kunnen we wonderen verrichten en er een betere wereld van maken voor onze kinderen en kleinkinderen. Als we de ratio even loslaten en naar ons hart gaan luisteren, is de weg die we te gaan hebben simpel. Ineens valt alles op zijn plek. Ineens is alles wat vast zat, vloeibaar geworden. Nee, inderdaad veranderen is niet moeilijk. Het is zelfs erg gemakkelijk.